

Kjell Konstad
Hølundvegen 1119

7350 BUVIKA

Delegert vedtak - Innvilget søknad om nydyrking Eiendommen gnr/bnr 58/3

Vi har behandlet saken som saksnr **20/22** etter delegert myndighet fra **Plan og miljøutvalget**.

Vedtak:

Etter delegert myndighet fra Plan og miljøutvalget og med hjemmel i lov om jord § 11 og nydyrkingsforskriften gis tillatelse til nydyrking av 5 daa på landbrukseieendommen «Konstad Nordre», gnr/bnr 58/3. Nydyrkingen skal gjennomføres i henhold til plan og på de vilkår som fremgår av vedtaket.

Vilkår:

- Langs hele Konstadbekkens bredder skal det opprettholdes et vegetasjonsbelte på minimum 10 meter. Det er ikke tillatt med jordarbeiding innenfor 10 metersbeltet.
- Det tillates ikke masseoppfylling nærmere enn 10 meter fra Konstadbekken.
- Drift av avfalls- og gjenvinningsanlegg krever tillatelse etter forurensningsloven. Før tiltaket igangsettes må tiltakshaver søke Statsforvalteren om tillatelse etter forurensningsforskriften kapittel 36. Skaun kommune skal motta kopi av tillatelse før tiltaket igangsettes.
- Det skal kun benyttes smittefri jord av god kvalitet i dyrkingsjiktet. Det må kunne dokumenteres at jorda er fri for planteskadeliggjørere. Kravene i forskrift om planter og tiltak mot planteskadeliggjørere og forskrift om floghavre skal følges.
- Tiltaket må være påstartet innen tre år hvis ikke faller tillatelsen bort.
- Arealet skal tilbakeføres til jordbruksproduksjon innen år 2026.
- De første 5 årene etter ferdigstillingen av nydyrkingen skal det dyrkes flerårige vekster på arealet for å hindre avrenning til Konstadbekken.
- Masseoppfyllingen skal følge NIBIO bok vol. 3 nr 4, 2017 s. 35-40. Opparbeidelsen skal gjøres som beskrevet i veilederen.
- Kommunen skal varsles når nydyrking er ferdigstilt. Kommunen skal da måle inn arealet for å kunne endre markslag i AR5. Sammen med melding om ferdigstilling skal det vedlegges grøftkart med koordinater. Grøftkartet skal minimum vise åpengrøfter, sugegrøfter, kummer og samlerør.

Vedtaket kan påklages jf. forvaltningsloven kap. VI. Se vedlegg for utfyllende informasjon.

Med hilsen

Plan og miljø

Adrian Fandin
landbruksrådgiver

Direkte innvalg: 72867251

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

- Klageskjema

Saksutredning

Bakgrunn

Kjell Konstad og Torill Mevik har som eiere og drivere av landbrukseiendommen «Konstad Nordre», gnr/bnr 58/3 i Skaun kommune, sendt inn plan for nydyrking til godkjenning. Torill Mevik og Kjell Konstad søker om å nydyrke et område på ca. 12 dekar. 6 dekar av disse er allerede registrert som fulldyrka jord i AR5, men med svært utfordrende driftsforhold. 4 dekar er ei gammel oppdyrka myr som over tiden har blitt omdannet i større grad og sunket slik at nivået på dyrkajorda nå ligger på samme nivå som bekken. Tiltakshaverne ønsker å utbedre denne dyrkajorda, samt å få ny jord i produksjon gjennom nydyrking og masseoppfylling.

Det ble i møtet til Plan og miljøutvalget 02.03.2022 i sak 17/22 innvilget dispensasjon fra formålet LNF i kommuneplanens arealdel for vesentlig terrenginngrep og massedeponi på nydyrkingsarealet. I denne saken er det satt en rekke vilkår og et av disse er at det skal søkes om og gis samtykke til nydyrking. Det er også satt vilkår om at det skal opprettholdes et minimum 6 meter bredt belte med kantvegetasjon langs Konstadbekken.

Beliggenhet

Landbrukseiendommen «Konstad Nordre» ligger mellom innsjøene Ånøya og Malmsjøen i Skaun kommune. Malmsjøen er Skaun kommunes eneste drikkevannskilde. Eiendommen omfattes av kommuneplanens arealdel, delplan Ånøya, vedtatt 11.12.2014, stadfestet 09.02.2016. Området er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde. I kommuneplanens arealdel er det avsatt en hensynssone til Malmsjøen og tiltaket ligger utenfor denne hensynssonen. Masseoppfylling er i strid med kommuneplanen og det er derfor innvilget dispensasjon fra arealformålet i anleggsperioden.

Landbrukseiendommen

Landbrukseiendommen «Konstad Nordre», gnr/bnr 58/3, har ifølge Gårdskart fra NIBIO et totalt areal på 769 dekar og følgende fordeling i markslag:

Fulldyrka jord	60 dekar
Overflatedyrka jord	3 dekar
Innmarksbeite	2 dekar
Produktiv skog	652 dekar
Bebyggd og annet	52 dekar

Dagens drift av eiendommen er grasproduksjon med utleie av slåtteareal og beite til en ammekubesetning.

Lovgrunnlag

Formålet med forskrift om nydyrking er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskap, herunder hensynet til biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbildet, samtidig som det legges vekt på å sikre driftsmessig gode løsninger, jf. § 1. Forskrift om nydyrking er hjemlet i jordloven §§ 3 og 11, og ivaretar hensynet til natur og kulturlandskapet.

Naturmangfoldloven understreker at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser, skal tas vare på gjennom bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i framtida og som grunnlag for samisk kultur.

Forvaltningsprinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, og at det skal fremgå av beslutningen at disse vurderingene er gjort, dvs. det skal fremgå i saksbehandlingen at disse vurderingene er gjort. Forvaltningsprinsippene omfatter; kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsipper, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vannforskriften skal vurderes i alle tiltak som kan påvirke vannforekomster. Forskriften har til hensikt å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Utførelse

Nydyrkingen og masseoppfyllingen skal utføres over en periode på 4 år. Det skal tilføres masser som kan benyttes som A, B og C-sjikt og det skal bygges opp slik som vedlegg 3 i notat fra Norsk Landbruksrådgiving. Deler av A-sjiktet på allerede eksisterende dyrkajord skal tas vare på og benyttes som A-sjikt på det nye området.

Dreneringsplanen består av både åpengrøfter, drenerør med drenerende masser, samlegrøfter og sandfangkummer. Terrenget vil også bli svakt hellende og delvis selvdrenerende med fall til Konstadbekken.

En del av planen for dette arealet er å ta imot overskuddsmasser fra utbyggingsområder. Tiltaket vil omfatte oppfylling av et areal på 12 dekar med ca. 26 000 m³ masser. Terrenget vil på området endres til inntil 4,6 meter.

Høring

Søknaden har vært på høring hos Statsforvalteren i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune og Mattilsynet. Alle partene har kommet med høringsuttalelse.

Høringsuttalelse fra Statsforvalteren i Trøndelag

Høringsuttalelsen fra Statsforvalteren i Trøndelag tar for seg hvordan de har forstått prosjektet, samt vannforvaltningen og hvilke elementer som påvirker Konstadbekken. Dette med tanke på at Konstadbekken er vurdert som sterkt modifisert vannforekomst på grunn av at vannføringen varierer med uttak av drikkevann fra Malmsjøen. Konstadbekken er utløpsbekk fra Malmsjøen. Konstadbekken fører vann til Ånøya som også er en sterkt modifisert vannforekomst. Dette på grunn av reguleringen av Ånøya med 2,4 meter variasjon i vannstanden.

Konstadbekken er funnet god mht. bunndyr og svært god mht. næringssaltinnhold. Tilstanden til Ånøya med tanke på totalfosfor er funnet dårlig med siste prøve i 2021.

Statsforvalteren henviser derfor til at Skaun kommune som sektormyndighet må vurdere om det gjør det vanskeligere å oppnå miljømålet for Ånøya jf. vannforskriftens §§ 4 og 12.

Statsforvalteren viser også til at tiltaket synes som en bakkeplanering. Statsforvalteren viser til at bakkeplanering omfattes av forurensningsforskriftens kapittel 4 og at det er Skaun kommune som er myndighet etter forskriften.

Høringsuttalelse fra Trøndelag Fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune har uttalt seg ved seksjon kulturminner og avdeling for plan og næring. Seksjon for kulturminner har uttalt følgende:

«Etter vår vurdering vil det være liten risiko for at det skal oppstå konflikt med automatisk fredete kulturminner i forbindelse med omsøkte tiltak. Vi har derfor ingen spesielle merknader til den aktuelle nydyrkingen, men minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8. [...]»

Det er i tillegg gjengitt en standard tekst for vannforvaltning og lakse- og innlandsfiskeoven.

Skaun kommune ba om en ekstra vurdering av tiltaket fra Avdeling for plan og næring med tanke på vannforvaltning. Avdeling for plan og næring har uttalt følgende:

«Den generelle teksten om vannforvaltning er dekkende, vi peker særlig på forholdet til miljømålet, §4, som skal sikres i alle sammenhenger. Det er forbudt å forringe vannmiljøet.

Vi understreker at:

1. minst 6m kantsone skal sikres og beskyttes, helst mer. Vær obs på at kurver og svinger i bekken skal bevares.
2. utretting eller senking av bekken m.v. er forbudt uten etter søknad etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Dette gjelder også lukking av bekken.
3. sigevann og dreneringsvann kan være problematisk for resipienten mht. næringstilførsel, forurensning og volum. Det bør inngå bestemmelser eller vilkår for å sikre håndteringen av dette best mulig.
4. vi er sterkt kritiske til alle inngrep i myr, som tildekking. Dette faller utenfor vannforskriften, men har betydning for vannhusholdning, rensing etc.»

Høringsuttalelse fra Mattilsynet

Mattilsynet har skrevet en utfyllende vurdering av tiltaket. Høringsuttalelsen viser til at de ikke har spesielle drikkevannfaglige merknader til planen, men viser til vannforskriften og at kommunen bør vurdere om det i området som berøres av nydyrkingen kan være grunnvannsforekomster eller overflatekilder som kan være fremtidige drikkevannskilder.

Mattilsynet viser også til at bygge og anleggsvirksomhet som berører dyrka mark kan utgjøre en risiko for spredning av planteskadeliggjørere, floghavre og fremmede arter. Mattilsynet viser til at tiltakshaver har en plikt til å kjenne jordas smittestatus, og sørge for at alvorlige planteskadeliggjørere, floghavre og fremmede arter ikke blir spredd.

Vurdering

Formålet med nydyrkingsforskriften er å sikre at nydyrkingen skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskaps, herunder hensynet til biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbildet, samtidig som det skal legges vekt på å sikre driftsmessig gode løsninger.

Nydyrkingen vil være med på å ivareta landskapsbildet og kulturlandskapet. Per i dag ligger nydyrkingsarealet som en åpen flekk i landskapet som ikke er produktivt. Arealene som er registrert som fulldyrka jord er ikke lenger mulig å drifte på grunn av setninger i myra og vannhusholdningen på jorda. Ved å nydyrke arealet mellom dyrkajorda og videre inn vil landskapsbildet få et betydelig løft.

Nydyrkingen vil være med på å styrke et bruk som de senere årene kun har vært et støttebruk. Jordressursene på eiendommen er små, men driverne har et godt utgangspunkt og pågangsmot. Ved avgjørelsen på om det skal tillates nydyrking skal det ut ifra nydyrkingsforskriften § 5 og jordloven § 1 legges vekt på om det er ønskelig å styrke driftsgrunnlaget for driftsenheten og om nydyrkingstiltaket legger til rette for driftsmessig gode løsninger.

Ut fra kommunens vurdering er det ønskelig å styrke driftsgrunnlaget på driftsenheten og nydyrkingen legger opp til en driftsmessig god løsning. Dagens krav til maskiner og effektivitet gjør at for å drifte de små stykkene som er på nydyrkingsarealet per i dag vil det være nødvendig med arronderingsmessige tiltak. Dette anses som et godt tiltak for å bedre arronderingen og samtidig få styrket jordveien på eiendommen. Ved å nydyrke dette arealet vil det også gjøre det mer attraktivt for neste generasjon å starte opp drift på eiendommen.

Kulturminner

Det er ikke registrert kulturminner på arealet som vil bli berørt av tiltaket. Kommunen minner likevel om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8.

Rødlistede arter, natur- og kulturlandskapsverdier

Det er ikke registrert rødlistede arter i på nydyrkingsarealet eller i umiddelbar nærhet til arealet. I skogbruksplanen til landbrukseiendommen ligger nydyrkingsfeltet innenfor teig 1, bestand 12, 15 og 17. Det er ikke registrert nøkkelbiotoper, viktige livsmiljø eller andre forekomster som kan gi begrensninger. Det er ikke registrert andre arter, leveområder eller natur- og kulturlandskapsverdier i Miljødirektoratets databaser som kommer i konflikt med tiltaket.

Friluftsliv og vilt

Friluftslivet vil ikke i nevneverdig grad forstyrres av tiltaket. Skogsbilvegen forbi masseoppfyllingen er tilgjengelig, og det skal utarbeides egne driftstider som skal godkjennes av kommunen. Friluftsområdene vil være tilgjengelig selv om det foregår anleggsvirksomhet.

Kommunen har ingen informasjon som viser til at det er spesielle vilttråkk eller viltkorridorer over arealet. Kommunen vurderer derfor at viltet ikke vil bli berørt i nevneverdig grad.

Vannforvaltning

Statsforvalteren i Trøndelag har uttalt at kommunen må vurdere om nydyrkingen vil vanskeliggjøre å oppnå miljømålet for Ånøya og Konstadbekken. Konstadbekken er i Vann-nett definert som moderat og en skal ikke gjøre tiltak som forverrer bekkens kvalitet. Det er derfor særdeles viktig at bekken ikke blir påvirket av masseoppfyllingen og nydyrkingen. Konstadbekken er vurdert til moderat da dette er en sterkt modifisert vannforekomst på grunn av at vannføringen varierer med uttak av drikkevann fra Malmsjøen. Reguleringen av Ånøya påvirker også miljøtilstanden.

Konstadbekken er vurdert som god og svært god med tanke på bunndyr og næringssalter. Hovedgrunnen til at Konstadbekken kommer ut som moderat er faktorer som en ikke får påvirket gjennom vanlig jordbruksdrift. Kommunen vurderer derfor at en nydyrking ikke vil påvirke Konstadbekken i negativ retning. Kommunen anser det derfor ikke som nødvendig med utstrakt vurdering av §§ 4 og 12 i vannforskriften. En nydyrking i nærheten av Konstadbekken vil ikke påvirke de faktorene som gjør at Konstadbekken i Vann-nett er registrert som moderat.

Kommunen kan etter nydyrkingsforskriften § 4 sette vilkår for å ivareta hensynene til natur- og kulturlandskapsverdiene. Vilkårene må ha en saklig sammenheng med formålet med regelverket, og de må ikke være uforholdsmessig tyngende.

Kommunen mener det er nødvendig, for å ivareta Konstadbekkens gode tilstand hos bunndyr og næringssalter, at det settes vilkår om kantsone mot bekken. Det kunne også vært hensiktsmessig med en avskjæringsgrøft mot bekken for sedimentering, men på grunn av terrengets utforming ansees dette som en lite gjennomførbar løsning som ikke vil fungere godt i praksis. Forskriftsfestet bredde på kantsonen er 6 meter i en tradisjonell nydyrking. I denne saken med tilføring av masser vurderer kommunen at kantsonen bør være bredere. For å kunne ivareta bekken og dens økologiske tilstand, velger kommunen å stille vilkår om 10 meter kantsone mot Konstadbekken. Kantsonen skal ikke berøres av verken masseoppfyllingen eller nydyrkingen. Dette for å begrense eventuelle negative virkninger av masseoppfyllingen. Dersom det kan dokumenteres at tiltaket ikke medfører avrenning som forringer Konstadbekken kan det etter søknad lempes på vilkåret.

Ved masseoppfylling vil ikke jorda beholde sin naturlige aggregatstabilitet, vannhusholdning og jordstruktur, og det vil være en større fare for avrenning til Konstadbekken. Etter hvert som masseoppfyllingen ferdigstilles, bør arealene tilsås med flerårige vekster for å hindre avrenning. De første produksjonsårene etter endt masseoppfylling bør det også være flerårig vekster på arealet for å hindre avrenning. Kommunen setter derfor som vilkår for nydyrkingen og masseoppfyllingen at det skal de første 5 årene etter ferdigstillelse dyrkes flerårige vekster. Dette for at jorda skal få satt seg. Årlig jordarbeiding vil være med på å øke avrenningen fra arealet.

Naturmangfoldloven

Søknaden skal vurderes etter Naturmangfoldloven §§ 8 – 12. Formålet med denne behandlingen er å sikre at nydyrkingen skjer på en måte som tar hensyn til natur-, kultur- og miljøverdier. Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i forhold til sakens karakter og risiko for skade.

§ 8 – Kunnskapen anses som god nok i denne saken etter kontroll mot registrerte opplysninger (kulturminner, rødlistede arter m.m.) og uttalelser fra Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Mattilsynet

§ 9 – Føre-var-prinsippet vurderes som god nok i denne saken. Det er satt hensynkrav med tanke på avrenning til bekk- og vassdrag. Tiltakshaver har utarbeidet en dreneringsplan som er med på å ivareta vannveier og sedimentering.

§ 10 – Økosystemets tilnærming og samlet belastning vurderes til å ikke bli større. Det skal settes igjen en kantsone på minimum 10 meter mot Konstadbekken. Konstadbekken har årssikker vannføring.

§ 11 – Kostnadene og miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver.

§ 12 – Tiltakshaver er ansvarlig for at miljøforsvarlige teknikker nyttes.

Området har en god del ferdsel av storvilt, men det er ikke registrert trekkvei over området. Det er registrert bever i hele Malmsjøen-Ånøya og denne må ikke forstyrres av tiltaket. På generelt grunnlag har kommunen vurdert at tiltaket ikke vil påvirke vilt i nevneverdig grad.

Konklusjon

Etter kommunens vurdering er tiltaket i tråd med de retningslinjene som er satt i forskrift om nydyrking. Ut ifra en helhetsvurdering kan tiltaket godkjennes med de vilkår som er vurdert og satt for gjennomføringen. De driftsmessige og arronderingsmessige løsningene med gode sikringstiltak veier opp for de ulempene en nydyrking vil kunne påføre.